

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Сунтарская средняя общеобразовательная школа №2 им. И. С. Иванова с дошкольными группами» муниципального района «Сунтарский улус (район)» Республики Саха (Якутия)

<p>Согласовано на заседании школьного методического объединения</p> <p>От «<u>31</u>» <u>августа</u> 2016 г.</p>	<p>Согласовано</p> <p>Заместитель директора школы по УМР МБОУ СОШ №2</p> <p> Данилова И. Е.</p> <p>«<u>31</u>» <u>августа</u> 2016 г.</p>	<p>Утверждаю</p> <p>Директор МБОУ СОШ №2 им. И. С. Иванова с дошкольными группами</p> <p> Иванов В. Р.</p> <p>«<u>31</u>» <u>августа</u> 2016 г.</p>
--	---	---

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по учебному курсу «Якутская литература»

5 класс

Учитель якутского языка и литературы: Тимофеев М. Ф.

2016 - 2017 учебный год

Бы'аары сурук

Саха республикатыгар орто оскуолаҕа саха литературатын ү'рэтии государственной суолталаах икки докумуо^{2 2}а олоҕуар:

1.1992 с. Муус устар 4 күнүгэр ытыллыбыт Саха Республикатын Конституциятын 46-с ыстатыйатыгар «Саха Республикатын государственной тылларын саха уонна нуучча тыла буолаллар» диэн суруллубута. Ол аата саха тыла ү'рэххэ, үлэҕэ-хамнаска дьыала-докумуон толоруутугар, общественной олох бары эйгэтигэр толору туттуллар бырааптаах тыл буолар.

2.СР Правительствота 1991 с. Нам ыйын 23 күнүгэр «Саха Республикатын национальной оскуолаларын са²ардан сайыннары концепциятын» бигэргэппитэ. Концепция оҕо кыра саа'ыттан орто оскуоланы бүтэриэр диэри т³р³бүт тылын иитиллэр, ү'рэнэр конституциянан к³риллүбүт демократическай быраабын олоххо киллэрэр принциби туту'ар.

Норуот олоҕун олоҕо, тына-дьылтата тылыгар с^{3 2 3}н сылдьар. оҕо т³рү³түттэн ийэ тылын эйгэтигэр иитилиннэтинэ, омук кутун-сүрүн, ү'р үйэлэргэ муспут муудара'ын этигэр-хааныгар и²эринэр, т³р³бүт тылын бэйэтин омугун ытыктыыр-харыстыыр ки'и буолар. Ийэ тыллаах ки'и атын омук дьонун кытта тэ²нээтин билинэн, дьи² интернациональной ты^{2 2}а иитиллэр.

Хайа да омук т³р³бүт тылын билэр, таптыыр, сыаналыыр кэнчээри ыччаттаах буоллаатына, тыыннаах буолар, салгы сайдар, барҕара кыахтанар. Тыл – бүтүн норуот национальной баайа, кэлэр кэскилэ.

Ү'рэнээчи билитэ уонна сатабыла:

- Айымны - уус тыл уран айыта диэн билэр. Уус-уран айымныга тыл суолтатын, ойуулаан-дьү'уннэн, уобарастаан этэр, аатаачча дьайар ураты күү'үн ыйдүр.
- Уус-уран айымныны таба ыйдү'үн, кудуччу аатар:
5 кылаас: таска 90-100 тылы, искэ 100-120,
6 кылаас: 100-110, искэ 120-150 тылы
7 кылаас: 110-120, искэ 150-180 тылы
- Уус-уран айымныны хо'онноохтук аатар, онно бэйэтэ сатаан бэлэмнэнэр.
- Урукка аахпыт айымныларын ис хо'онун билэр.
- 2-3 талааннаах оло'хо'ут, тойуксут, саха 6-7 суруйааччыларын аатын, кинилэр айымныларын билэр.
- 10-12 хо'онунан айымныны, 3-4 кэпсээнтэн бы'а тардыны ыйт'н аатар.
- Норуот айымнытын араас к³рү²үн араарар, толорорго эрчиллэр.
- Литература айымнытын 3 к³рү²үн (эпос, лирика, драма), сүрүн жанрдарын (кэпсээн, сэ'эн, роман, үгэ; хо'он, поэма; драма, комедия, трагедия), ол араа'ын (олох-дьа'ах ту'унан бы'ылааннаах, фантастика, сатира, к³р-күлүчү новелла, дьү'үчү, иэйиилээх, к³р-күлүчү, анабыл, андаатар, кутуртан, уруй-айхал хо'он, о. д. а.) арааран билэр.
- Уус-уран айымны темата уонна сүрүн санаата, сюжета уонна тутула диэн ыйдү'үчү билэр, айымныны ыйдү'үчүгэр, сыаналырыгар ту'анар.
- Айымныга ойуулуур-дьү'уннүр уус-уран ньыма араа'а (уус-уран бы'аары, кубулуйбат бы'аары тэ²нээ'ин, тыыннаатымсыты, омунаа'ын, кыратыты, кубулутан этии, ханылатан этии, хатылаа'ын о. д. а.) хайдах туттулларын болтойор, кэтээн к³р³ бэйэтэ эрчиллэригэр айан холоноругар ту'анар.
- Уус-уран айымныны т^{3 3} с³бүлээбитин-сирбитин арааран ыйдү'үр, ол т³рү³түнэн, айымны туга кэрэхсэтэрин сатаан бы'аарар, санаатын этэргэ холонор.

Үзрэнээччи тылын сайдыгта

- Уус-уран айымньыны уонна 3йг3 үзрэнээччи тексин хооонноохтук аатар.
- Айымньы уус-уран тылын туттан сиили, талан, кылгатын, сирэйин уларытан кири кэрэхсирр гына кэпсиир.
- Уус-уран айымньы туунан ыйытыгыга тылын уонна суругунан толору хоруйдуур.
- Литературнай айымньы мэтириэтин, айылтаны хоуйуу туунан суруйааччы дьүрүттүн туунан уус-уран кэпсиир, кири дьүрүн-бодотун, айылта кэстүттүн уус-уран кэпсиир суруйарга холонор.
- Талбыт тематыгар остуоруйа, таабырын, хооон, кэпсээн, оуохай тылын айан холонор.

Буолуохтаах күнэ	Ытылыбыт күнэ	№	Уруок темата	Уруок сыала-сорууга	Тэриллэр, бэлиэтээин	Дьүөтэ үлэ
1 чииппэр						
2/09		1	Кириитэ.	Ааспыт үзрэх дьылыгар барбыты хатылааын	Дуоска, учебник	
7/09		2	Кинигэ – билии т3рд3	Кинигэ, суруйааччылар тустарынан бэсиэдэ	Дуоска, учебник	
9/09		3	Норуот тылын уус-уран айымньыта уонна суругунан литература	Норуот тылын уус-уран айымньытын жанрдара.	Дуоска, учебник	Кэпсииргэ бэлэмнэн
14/09		4	Остуоруйа	Остуоруйа	Остуоруйа арааа	Остуоруйа айарга холонуу
16/09		5	«Биэс ынахтаах Бэйбэрикээн эмээхсин»	Уус-уран кэпсээин	Слайд, интер. Доска, учебник	
21/09		6	«Биэс ынахтаах Бэйбэрикээн эмээхсин»	Уус-уран кэпсээин	Слайд, интер. Доска, учебник, киинэ, дуоска, ПК	с3бүлээбит тну'22бу урууйдаа
23/09		7	Үчүгэй Үздрэйэн»	аагы, кэпсииргэ бэлэмнэни	Дуоска, учебник	
28/09		8	Үчүгэй Үздрэйэн»	Кэрчигинэн кэпсээин	Дуоска, учебник	Остуоруйа тмүгүн айыы
30/09		9	«К3т3рд3р муннахтара»	аагы, уус-уран кэпсээин	Дуоска, учебник	
5/10		10	«К3т3рд3р муннахтара»	Сиили, талан, кылгатын кэпсээин	Дуоска, учебник	
7/10		11	таабырын	Таабырын тыла-33	Дуоска, учебник	Таабырын айыы
12/10		12	ҕс хоооно	Өс хооон тыла-33	Дуоска, учебник, проектор	ҕс хооонунан кэпсээн суруйуу
14/10		13	чабырҕах	Чабырҕах тыла-33	Дуоска, учебник	Нойосуус
19/10		14	С. Р. Кулачиков – Эллэй	Суруйааччы олоҕо, айар үлэтэ	Слайд, интер. Доска, ПК	Суруйааччы туунан кэпсииргэ бэлэмнэн урууй
21/10		15	«Чурум-Чурумчуку»	аагы, Былаан оноруу, уус-уран кэпсээин	Дуоска, учебник	Нойосуус, Чурумчуку тас дьүүн, урууй
26/10		16	«Чурум-Чурумчуку», тмүктүр уруок.	аагы, кэпсээин, арааа	Дуоска, учебник	
28/10		17	хатылааын	Жанрдара хатылааын, айар үлэ	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	Арай мин аптаах тааы булуум ҕит3н суруйуу
2 чииппэр						
9/11		1	Т. Е. Сметанин «Күрэгэй»	Аагы, ыргыгы	Дуоска, учебник	аагы, кэпсииргэ бэлэмнэни
11/11		2	«Күрэгэй»	Былаан о2оруу, ботугураан аагы, учуутал аагыта	Дуоска, учебник	Аагы, былаан о2оруу сиили кылгатын кэпсээин, урууй
16/11		3	«Күрэгэй»		Дуоска, учебник	
18/11		4	Суруйааччы чабырҕаа		Слайд, интер. Доска, учебник,	нойосуус

23/11		5	Д. К. Сивцев - Суорун Омоллоон	ааһы, ырыты	дуоска, ПК Дуоска, учебник	Суруйааччы биографиятын кэпсииргэ бэлэмнэн
25/11		6	«Хара ² ата сырдык» тыкпыт	Ааһы, кэпсээн араа'а	Уус-уран киинэ	Доргучу ааһы
30/11		7	«Хара ² ата сырдык» тыкпыт	Ааһы, кэпсээн араа'а	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	уру'уй
2/12		8	«Хара ² ата сырдык» тыкпыт	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	
7/12		9	А. Д. Неустроева	Суруйааччы олоҕо, айар үлэтэ	Дуоска, учебник	Суруйааччы биографиятын кэпсииргэ бэлэмнэн
9/12		10	«Тиргэ'иттэр»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	
14/12		11	«Тиргэ'иттэр»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	
16/12		12	«Тиргэ'иттэр»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	уру'уй
21/12		13	«Тиргэ'иттэр» тымкытүр уруок	Тымкытүр уруок	Мульт. уруок	Вопп, эп
23/12		14	хатылаа'ын		Дуоска, учебник	
3 чиеппэр						
11/01		1	Н. М. Заболоцкай - Чысхаан, «Сайылыкка»	ааһы, shsnss	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	конспект
13/01		2	«Сайылыкка»	Былаан о ² оруу, бэлиэтэниилээх ааһы, ботугураан ааһы	Дуоска, учебник	уру'уй
18/01		3	«Сайылыкка»	Көрчиккэ араары, аат толкуйдаа'ын. Талан си'илии кэпсээ'ин	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	ааһы Кэпсииргэ бэлэмнэни
20/01		4	«Сайылыкка», тымкытүр уруок	Тымкытүр уруок	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	«Сэмэнчик - хорсун оҕо»
25/01		5	И. Г. Иванов - Уйбаан Нуолур «Саллаат оҕото Чооруона»	ааһы, ырыты	Дуоска, учебник	Конспект
27/01		6	«Саллаат оҕото Чооруона»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	Аах
1/02		7	«Саллаат оҕото Чооруона»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	Ааһы, кэпсииргэ, бэлэмнэни
3/02		8	«Саллаат оҕото Чооруона»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	Чооруонаҕа сурук суруйан кэл
8/02		9	«Саллаат оҕото Чооруона»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	Ситэри
10/02		10	Н. А. Лугинов «Чыркымай»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	конспект
15/02		11	«Чыркымай»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	уру'уй
17/02		12	«Чыркымай»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	Кэпсииргэ бэлэмнэни
22/02		13	«Чыркымай»	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	
24/02		14	«Чыркымай» тымкытүр үлэ	Ааһы, кэпсээн араа'а	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	Вопп. эп
29/02		15	С. А. Попов - Тумат	Ааһы, кэпсээн араа'а	Дуоска, учебник	аах

			«Муора арытыгар айан»			
1/03		16	«Муора арытыгар айан»	Ааһы, кэпсээн араа́а	Дуоска, учебник	Кэрчиктэринэн кэпсээ́ин
3/03		17	«Муора арытыгар айан»	Ааһы, кэпсээн араа́а	Дуоска, учебник	Аах
8/03		18	«Муора арытыгар айан»	Ааһы, кэпсээн араа́а	Дуоска, учебник	уру́уй
10/03		19	«Муора арытыгар айан»	Ааһы, кэпсээн араа́а	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	аах
15/03		20	«Муора арытыгар айан» тумуктүрүлэ	Ааһы, кэпсээн араа́а	Дуоска, учебник	«Вулт абыла²а» бэсиэдэ
17/03		21	Суругунан үл, кэпсээн айарга холонуу		Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	Кэпсээни ситэр
23/03		22	хатылаа́ын		Дуоска, учебник	Ребуста онор
4 чизппэр						
5/04		1	Хо´оон. А. Е. Кулаковскай – Ёкс³күлээх Ёл³кс³й «Урийэ»,	хо´оон тутула, ритм, рифма³йд³бүлэ. хо´оону³йг³ ү³рэтии, тылын-³үн ырыты	Дуоска, учебник	уру́уй, хо´оон ис хо´оонуна
7/04		2	А. И. Софронов «Ма²найгы хаар»	Хаар тү³үтүн ой-дүр³. тыллары ырыты, поэт этэр сүрүн санаата, уус-ураннык аатар дьо³уру сай-ры	Дуоска, учебник	Нойосуус, уру́уй
12/04 14/04		3	С. П. Данилов «Кы³ы²²ы күн»	хо´оону³йг³ ү³рэтии	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	«Мин ийэм» суругунан үлэ
19/04		4	И. П. Артомонов «Мин мантан сэриигэ барбытым»	хо´оон суруллубут кэмэ, ис хо´ооно, суолтата. Ааһы сатабылын сайыннары, хо´оону³йг³ ү³рэтии	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	3, 4 соруудах
21/04		5	П. Н. Тобуруокап «Кү³рэгэйдийн корсү³үц»		Дуоска, учебник	хо´оону нойосуус ү³рэт
26/04		6	С. И. Тимофеев «Мин ийэм»		Дуоска, учебник	3 талбыт соруудаххын о²ор
28/04		7	Суругунан үлэ, хо´оон айарга холонуу		Дуоска, учебник, мэтириэт	ситэри
3/05		8	Драма. И. Д. Избеков – Уустаах Избеков		Дуоска, учебник	Конспект
5/05		9	«Оотуй уонна Тоотуй»	Ааһы, сьэргэ³ии	Дуоска, учебник	Аах
10/05		10	«Оотуй уонна Тоотуй»	Драма жанр бы³ытынан уратыта, ремарка, диалог, монолог³йд³бүлэ. Оруолларынан ааһы	Дуоска, учебник	Диалог суруй
12/05		11	«Оотуй уонна Тоотуй»	Оруолларынан ааһы, ырыты	Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	Аах
17/05		12	«Оотуй уонна Тоотуй»		Дуоска, учебник	уру́уй
19/05		13	«Оотуй уонна Тоотуй»		Дуоска, учебник	
24/05		14	Литературнай оонһуу	Аахпыт айымныларынан викторина-уроук	Дуоска, учебник	Ребуста о²ор
26/05		15	ҕйт³н суруйуу «Мин с³бүлээн аахпыт айымһым»		Слайд, интер. Доска, учебник, дуоска, ПК	Ё. С. Ситэр
31/05		16	сыллааһы хатылаа́ын		Дуоска, учебник	Тургутук үлэ,

						соруахтар
--	--	--	--	--	--	-----------